

รายงาน

‘มีพะยุง’

‘ปัดงเดิง’ แห่งแรกของประเทศไทย

ปัดงเดิงมีเนื้อที่ 3,675 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อ.วายไศล อ.ศีรษะเงย และ อ.โนนทราย จ.ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นที่ไม้พะยุงและไม้ยัง รวมทั้งในห้องหันต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก และชาวบ้านได้อาศัยปันน้ำทามากิน เพราะความหลักทรัพย์ของปัดงเดิง เยี่ยมเยียนครัวของชาวบ้าน มีเหตุและของป่าจำนวนมาก เช่น เทิดโคน เห็ดแดง เห็ดขาว เห็ดถ่าน และเห็ดกระโง กิโลกรัมละ 200 บาท รวมทั้งไผ่ปัดงเดิง นอกจากนี้ยังมี “แมงเข็บ” คนที่ชื่นชอบจะมาหาดอนกลางคืน วันหนึ่งได้เงินประมาณวันละ 200-300 บาท

แต่จากการที่ปัดงเดิงมีไม้พะยุงขนาดใหญ่จำนวนมากทำให้เกิดอุบัติภัยและลักษณะเชิงลาดตัดไม้ในพะยุงในช่วงกลางคืนทำให้มีพะยุงแทบจะเกลี้ยงปัดงเดิง อีกทั้งมีคดีมีสิ่งเพี้ยนที่เข้ามาสู่ที่อยู่ด้วยทำให้ชาวบ้านที่ต้องด้านการลักกลอบการตัดไม้พะยุงหัวดกลัว

เมื่อเร็วๆ นี้ นายสมหวัง เรืองนิรัตติศัย ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากริมฝีที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี เปิดโครงการ “บัวบานต่อชีวิตในพะยุง” ที่วัดบ้านโนนสังข์ ต.ค้าน อ.วายไศล ซึ่งมีไม้พะยุงต้นขนาดใหญ่เหลืออยู่จำนวนมากนับเป็นแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อยืนยันการป้องกันและป้องปารามมิให้มีการแอบลักกลอบตัดต้นไม้พะยุงในปัดงเดิง มีนายไพรัช หอมกริ่น นายอภิภารษ์ไศล พร้อมประชาชนเข้าร่วมอย่างคึกคัก

นายสานะ บัวพัน อายุ 77 ปี กรรมการหมู่บ้าน กล่าวว่า คนเชิงมีตัดไม้พะยุงตอนกลางคืน ตัดไปแล้วประมาณ 100 ต้น เจ็บเจ้าหน้าที่เข้ามาดู มาชันเอาไว้ไปเจีย แต่ก็ไม่ติดตามที่จะเอาเรื่อง รู้ด้วยคนตัดอยู่ แต่ก็ไม่เอาเรื่อง ขอฝากให้เจ้าหน้าที่เข้มงวดมากกว่านี้ ให้

แต่ชาวบ้านรักษาซึ่งกันไม่ถูกนานจึงไร เพราะเกรงกลัวอันตราย การบัวต้นไม้พะยุงจะเป็นอิทธิพลทางหนึ่งในการรักษาป่าไม้พะยุงให้คงอยู่คู่กับป่าแหงตลอดไป

นางสุวนัน พัฒนา รุ่นจิตต์ อายุ 63 ปี ชาว ต.ค้าน อ.วายไศล จ.ศีรษะเงย กล่าวว่า ชาวบ้านได้อาศัยป่าดงเดิมชึ้นเบรียบเมื่อตนเป็นเด็กในป่าใหญ่ ตามพระราชทานนิยมสมเด็จพระบรมเจ้าฯ พระบรมราชชนนีนาถ เมื่อจากว่าบ้านของตนไม่มีโภณ์ ไม่มีบ้าน สป.ก. เพราะเป็นบ้านครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน อย่างไรก็ต้องมีมาดูแลรักษาบ้าน เทืนคนเข้ามายัดได้ทำลายบ้านแล้วนำตัวให้คิดว่าเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ไม่ใช่คนนั้นคงไม่มีคนเข้ามายัดได้ทำลายบ้านขนาดนี้

นางสาวลี ถุงน้ำคำ อายุ 52 ปี ชาวบ้านโนนสังข์ หมู่ 8 ต.ค้าน หนึ่งในชาวบ้านที่ร่วมต่อสู้ปักป้องป่าดงเดิมโดยตลอด กล่าวว่า ตั้งใจมากที่มีเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้ความสำคัญของป่าแหงนี้ ทำให้ตนพร้อมพากเพียรร่วมกันต่อสู้หายใจอย่างแรงมาก แต่ก็ยังเหลืออย่างที่ยังหนักใจและอย่างให้ภาครัฐเข้ามาย่วย คือกระบวนการตรวจสอบซื้อขายที่จริงในคดีการซื้อไม้พะยุงในพื้นที่นี้ดูเหมือนว่ายังไม่ค่อยคืนหน้าเท่าไร

“ชาวบ้านโนนสังข์ทุกคนหงั้นกันว่า การบัวต้นไม้พะยุงป้องกันการลักกลอบตัดไม้พะยุงจากกลุ่มพ่อค้า นายทุนอิทธิพล เพื่อให้มีพะยุงอยู่คู่กับป่าดงเดิมตลอดไป แต่จะสามารถป้องกันการลักกลอบตัดไม้พะยุงได้นานเท่าไรนั้น ก็อยู่ที่การภาครัฐเข้มงวดที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ด้วย”

ศรีเกษ หมายสุข